

WELFARE PRASAT

Otázky a diskuse

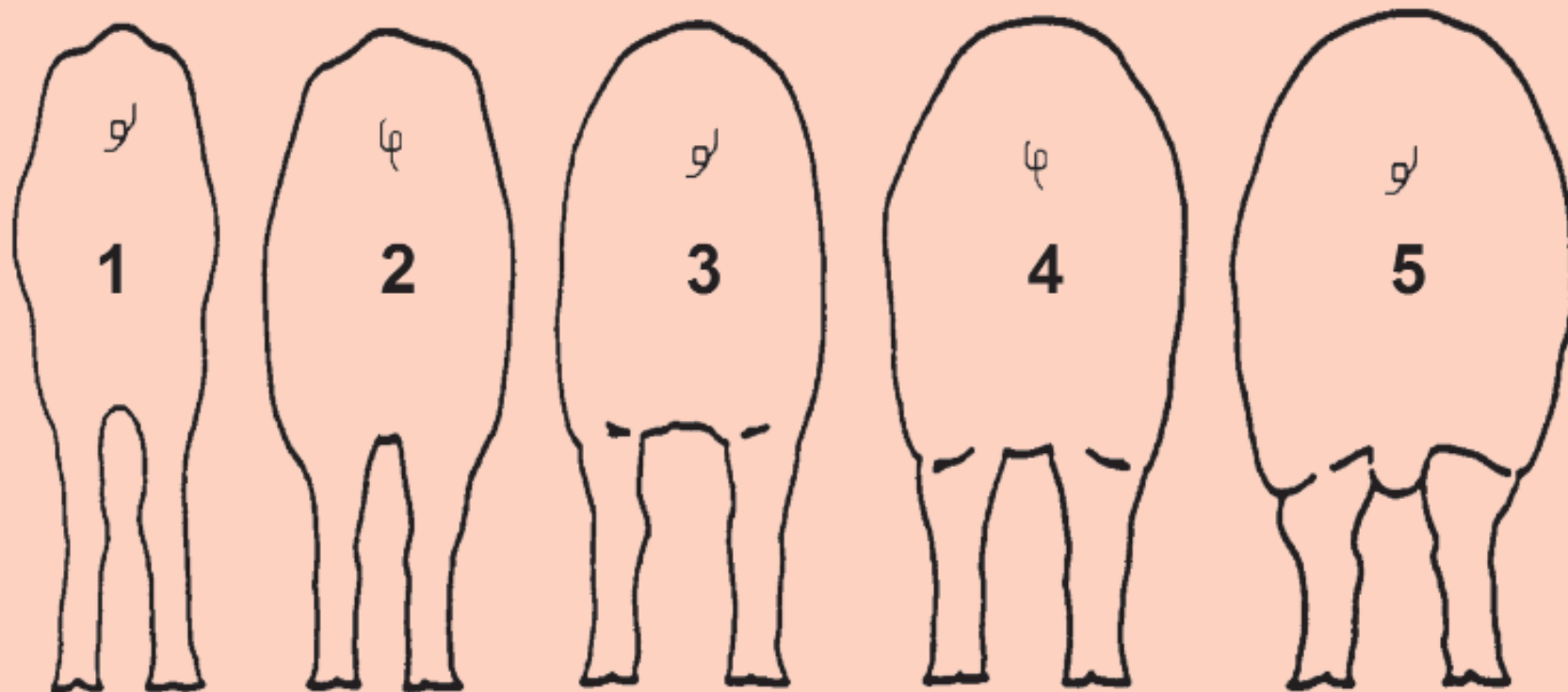

- **Jaké technologie chovu jednotlivých kategorií prasat znáte?**
- **Optimální hmotnost a věk při prvním zapuštění?**
- **Jaké jsou projevy říje u prasnic?**
- **Jak dlouho jsou prasnice umístěny v individuálních boxech a proč?**
- **Podle čeho se posuzuje kondice prasnic?**
- **Jak vypadá ustájení prasnic na porodně a jaké je zde udržováno mikroklima?**

Třídy kondice pro prasnice

Optimum 3.0 – 3.5

Minimum 2.0

Hřbetní špek:

mm

<10

11-15

16-18

19-22

22 +

- **Jaký je postup ošetření selat po porodu?**
- **Kdy jsou selata nejčastěji odstavena od matky a jak dlouho setrvávají v dochovně?**
- **Jaký se zde využívá systém ustájení?**
- **Od jaké a do jaké hmotnosti se vykrmují prasata v našich podmínkách?**
- **Jaká jsou nejčastější onemocnění prasat?**
- **Jaké jsou nejčastější problémy ve welfare prasat?**
- **Uvedte nároky prasat na mikroklima stáje.**

Z důvodu nahlášení provedla krajská veterinární správa inspekci v chovu prasat. Stěžovatel byl nespokojen s prasaty, které si od chovatele objednal a chtěl je odkoupit pro svůj malochof, zvířata však byla hubená s četnými ranami na zadních bězích a uších.

Inspektor KVS při kontrole zmiňovaného chovu zjistil, že skupiny prasat, které jsou utvořeny, se k sobě chovají velice agresivně. Významná agresivita byla pozorována u napáječek a krmiště, kde se některá zvířata ke krmištím vůbec nedostala, anebo byla agresivně vyhnána a utrpěla tak pohmožděniny a kousance. Rozmístění krmiště a napáječek bylo situováno tak, že pouze skupinka nejagresivnějších prasat měla výsadu se k nim dostat. Na dalších prasatech bylo vidět hubnutí, ale především zranění. Zatímco u mladších selat, kde byla zavedena novější technologie krmení v individuálním boxu, kde každé zvíře mělo svůj čip a tedy svůj denní příděl, nic takového pozorováno nebylo, stejně jako chyběla agresivita, selata však měla krácené ocásky, i bez zjevných poranění a rozepří mezi nimi. U některých skupin prasat byla sláma, některé byly zase na betonu.

Chovatel uvedl, že krácení ocásků u nich probíhá preventivně, neboť v době, kdy prasata mění skupinu a přecházejí do dalších skupin podle váhy, tvoří si hierarchii a tehdy jsou si nebezpečná. Krácení ocásků jim tedy má zajišťovat menší utrpení. Zároveň ale ta konkrétní skupina s pohmožděninami a bez ocásků neměla přístup ke slámě.

Také uvedl, že modernizace původních prostor je pomalejší, než očekával, a tedy spousta zvířat je bohužel v pozici, kde se k napáječkám a krmištím tak často a snadno nedostane. S dalšími skupinami se to ale prý bude měnit, společně s modernizací prostor.

Co konkrétně chovatel zanedbává a co vede ke zmiňovaným potížím?

- Nevhodná technologie a umístění napajedel a krmiště
- Nezakročení při pozorované agresi a z ní plynoucích zranění a úbytku hmotnosti jedinců
- Rutinní zkracování ocasů selatům
- Sláma pouze v určitých skupinách prasat

Které předpisy byly porušeny?

- **Zákon 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání**
- **Vyhláška 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat**

246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání

§ 9

1. Při chovu hospodářských zvířat je zakázáno

b) chovat zvířata v tak velkých nebo v tak uspořádaných skupinách anebo v takových prostorách,

1. ve kterých jim míra nebo četnost vzájemných útoků působí utrpení,

3. ve kterých nemohou uspokojit své potřeby v příjmu potravy a vody anebo jiné potřeby nezbytné pro jejich život a zdraví,

§ 10

Dojde-li k utrpení nebo jinému poškozování zvířat prokazatelně v důsledku nevhodné technologie, je chovatel povinen tuto technologii upravit nebo změnit.

§ 11

1. V intenzivních chovech je chovatel povinen zabezpečit nejméně jedenkrát denně prohlídku hospodářských zvířat a technologických zařízení a odstranit v nejkratší možné době každou zjištěnou závadu tak, aby nebylo ohroženo zdraví a život zvířat. K zajištění prohlídky hospodářských zvířat v kterékoli době musí být připraveno stabilní nebo mobilní osvětlení, které umožní důsledné provedení prohlídky.

§ 12b

Hospodářská zvířata musí

a) dostávat potravu, která je vhodná pro jejich stáří, druh a která je podávána v dostatečném množství, aby uspokojovala jejich potřeby. Všechna hospodářská zvířata musí mít přístup ke krmivu v intervalech vhodných pro jejich fyziologické potřeby,

b) mít přístup k vodě, která neohrožuje zdravotní stav zvířat, nebo jim musí být umožněno, podle druhu a věkové kategorie, uspokojovat potřeby tekutin,

c) mít možnost přístupu k zařízení pro krmení a napájení tak, aby bylo minimalizováno znečištění krmiva a vody i vyloučeny nepříznivé účinky zápolení o krmivo a napájecí vodu mezi hospodářskými zvířaty.

Vyhláška 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat

§ 3

Minimální standardy pro ochranu prasat

(9) Prasata musí mít trvalý přístup k dostatečnému množství materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity, jako je sláma, seno, dřevo, piliny, houbový kompost, rašelina nebo směsi takových materiálů, které neohrožují zdraví zvířat.

(10) Všechna prasata musí být krmena alespoň jednou denně. Jestliže jsou prasata ustájena ve skupinách a nemohou se sytit podle libosti nebo nemají k dispozici automatický krmný systém, musí mít každé prase přístup ke krmivu ve stejnou dobu jako ostatní prasata ve skupině.

(11) Všechna prasata starší než dva týdny musí mít trvalý přístup k dostatečnému množství čerstvé vody. Napáječky musí být prasatům lehce přístupné. Při skupinovém ustájení může na jednu kolíkovou napáječku připadat nejvíc 16 prasat. Použití krmiva v tekuté formě, mimo náhražky mléka u selat ve stáří do 2 týdnů, se nepovažuje za napájení.

(12) Krácení části ocasu a stejnoměrné snižování špičáků selat obroušením nebo extirpací s ponecháním hladkého intaktního povrchu se nesmí provádět rutinně, ale pouze v případech, jestliže se prokáže poranění struků prasnice nebo uší a ocasů ostatních prasat. Dříve, než se přistoupí k těmto zákrokům, musí se přijmout jiná opatření, která brání okusování ocasů a jiným poruchám chování, přičemž se berou v úvahu podmínky prostředí a hustota osazení stáje. Z tohoto důvodu se musí změnit nevhodné podmínky prostředí nebo způsob ustájení. Kly kanců mohou být zkráceny, je-li to nezbytné pro prevenci poranění ostatních zvířat nebo z bezpečnostních důvodů.

V chovu prasat zemědělského podniku se provádí kastrace kanečků ve věku 7 dnů, podána stížnost na KVS.

Zjistěte, zda bylo oznámení oprávněné a zda je v zemědělském podniku porušováno welfare prasat.

Domluvil jste se s vedením zemědělského podniku Ryje, že byste vše prošetřil a že byste rád viděl, jak tam kastraci provádí. Hlavní zootechnik vše zařídil a domluvili jste se na kontrole na 10.6.

Zhodnoťte, za bylo oznámení oprávněné, nebo zda nedocházelo k jiným zhoršením welfare u selat.

Kastrace - Kastrace u kanečku je možné provádět bez anestezie do 7 dnů věku. Přesto je nutné si během zacházení s kanečky počínat tak, aby jim nebyla způsobována bolest větší, než je to nutné. Aby se předcházelo vzniku pooperačních infekcí rány, tak je nutné vzniklou ránu vydezinfikovat.

Kupírování ocásků – Kupírování ocásků se provádí u mladých selat z důvodu minimalizace rizika kanibalismu. Přesto že při kupírování ocásků dochází ke změně vzhledu zvířat, tak vzhledem k prevenci zhoršení welfare v následujícím chovu je možné kupírování ocásků u prasat provádět. Z důvodu minimalizace rizika následného zánětu je nutné po zákroku ránu vydezinfikovat.

Vakcinace - Vakcinace prasat patří mezi jednu z možností jak předcházet onemocněním a úhynům prasat. Je vhodné vakcinovat už prasnice před porodem, aby se protilátky mohly vytvářet v kolostru a tak mohli být selata proti imunizována infekčním onemocněním co nejdříve. Z důvodu krátkodobé kolostrální imunity je nutné vakcinovat samotná selata.

V zemědělském podniku zaměřeném na chov prasat došlo k náhlému úhynu osmi prasnic na porodně. Vzhledem k tomu, že do chovu byly před týdnem přivezeni dva plemenní kanci, tak zde vzniklo podezření ze zavlečení nákazy. V porodně ležely apatické prasnice, těžce dýchaly a nejevily o nic zájem. Po prohlídce mrtvých těl jste na první pohled neviděl žádné příznaky infekčních onemocnění. Jaké mohli být příčiny úhynu prasat, došlo k porušení pohody a welfare na porodně a pokud ano, tak jakou byste navrhl/a nápravu.

Řešení

Infekční onemocnění - Prasata mohla uhynout na akutní průběh onemocnění, kdy se ještě nemusely vyvinout klinické příznaky (klasický a africký mor prasat, koliinfekce, salmonelóza, červinka, ...). Z důvodu vyloučení infekčního onemocnění je nutné provést odběr vzorků na následné vyšetření. Je také možné provést patoanatomické vyšetření, během kterého je ale z důvodu rizika zoonóz (červinka, ...) nutné dodržovat veškerá hygienická opatření.

Otrava - Vzhledem k náhlému úhynu také mohlo dojít k otravě. V případě podezření na otravu je nutné odebrat co nejrychleji vzorky na vyšetření a odeslat do laboratoře. Mezi vzorky, které je nutné odebrat, patří krmivo a obsah žaludku.

Tepelný stres - Jelikož byl výpadek elektřiny a ve stájích byla vysoká teplota, tak mohly uhynout na tepelný stres (optimální teplota pro prasnice je 18 – 22°C). Z důvodu ochrany před dalšími úhyny z důvodu tepelného stresu je nutné prasnice na porodně ochladit chladnějším vzduchem, nebo sprchováním vlažnou vodou.